

עין משפט
נר מצוה

גה א מיי פֿינט מהל' שטת הלכה ה ו מיי פֿינט מהל' כלס הלכה ד סגמ לאון סה טושיע א"ח פֿי שג סעף טו:

גו ב מיי פֿינט מהל' כלי המקדש הלכה א סגמ עשן קעג:

גז ג מיי פֿיל מהל' כלס הלכה ו פֿאפֿיז הלכה א:

לעזי רש"י
 הגהר"א [גרייז'ן]. הכרת טובה.

מוסף תוספות
א. אלמא צריך חיטוי לטומאת מת. ריע"א. ב. דאתם ושיבים לא משמע אלא מה שבא מן השבי המקבל טומאה ולא ככלא הוא לכל מה שבא מן השבי. מ"י הרי"ן. ואצטרי מי יימר לן שצריכה חיטוי והוא דהא לא כתיב גבי טומאה דא גבי קרבן שהקריבו על הרהורי לב. ריע"א. ג. דאי"כ במהה גמי נימא שצריכה הוצאה. ריע"א. ד. ופשוטו כלי עץ. מוס' הלח"ס. ו. דאצטריה טמאה. ריע"א. ו. דסמכין אדרשא דבסמךין. מ"י הרי"ן. ז. למימרא דלענין טומאה מיירי. ריע"א. ח. וכי מי שלא עשה אלא מנעל אחת לדגלו לא ידע טמא. ריע"א. ט. משום דמחזי שבת. מדרב סמן שג"ג. י. ורש"י ז"ל מפרש שהיו כותבים ממש זה על זה, וקשיא לי לר"י אי"כ הויא קריין כלל קדש לר"י.

ריע"א. יא. קדש להשם כאלכסון, ומ"מ השם היה עליון. מ"י הרי"ן. יב. שנעשה מתחילתו קטן. ריע"א. יג. ג' ח' גמי. מוס' הלח"ס. יד. לאפקרי כל עץ וכלי עצם וכר שאינו יכול לקפלים ולהניח בתוכם. מוס' הלח"ס. טו. דכתיב טבעת ועגיל וכוזבו, וטעי היה ניחא למינקט טבעת שהוא קטן ודק יותר מציץ שהוא יותר רחב שתי אצבעות. מוס' הלח"ס. טז. דלא נקט טבעת משום דלא איתפרש לן שיעריה. מוס' הלח"ס. יז. רש"י. מוס' הלח"ס. יח. והוה לפי שטתו שפירש לעיל דכתיב בשל מדין תחטטאו משמע לשון הוצאה. מוס' הלח"ס. יט. אמאי צריך להאי גזירה שהו דכלי ל. מ"י הרי"ן. הלח"ס. כ. דתניא לקמן (סד). בהדיא. ריע"א. כא. ליתן את האמור של בזה. ריע"א. כב. [ל]יריב"א ורי"ה, דה"ק. מוס' הלח"ס. כג. הוא דכתיב גבי קרבן שהקריבו אנשי הבא דכתיבים (במדבר לו ז) ונקרב את קרבן ה' איש אשר מצא כלי זהב אצטריה וצמיד, ובתורה כתיב (שם פסוק נא) כל כלי מעשה. מ"י הרי"ן. כד. ואי משום דכתיב תחטטאו אתם ושיבים מנין לנו שזה בכלל השבי לענין חיטוי. ריע"א. כז. מהתם. מוס' הלח"ס. כז. כל כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים יובא וטמא עד הערב. ריע"א.

רבינו חננאל

בירית זו **אצטרה**. אוקימא בשתי יריכות בלא שלשלת נקראת בירית, ואם יש בהן שלשלת נקרא **אצרה** ומוקף לאוזן רכותב עליו בב' שטיין יו"ד היא מלמעלה קדש למי"ד מלמטה, א"ר אלעזר בר' יוסי אני ראיתי ברומי כו'.

את חשבת ושלא ימולו בניהם ושיבעלו נשותיהם כשהן גרות. הלך ר' ראובן בן אציטורובלי וסיפר קומי והלך וישב עמהם. אמר להם מי שיש לו ארוב רוצה שיעשיר או שיעני, אמר לו יעני. אמר להן אם כן לא יעשו מלאכה בשבת כדי שיעני, אמרו לו נשותיהם כשהן גרות, ויכחשו. אמר לו יכחיש. אמר אם כן ימלו בניהם לח' ימים כדי שיכחישו, אמרו טבות אמר ובטלות. חזר ואמר מי שיש לו ארוב ירבה או ימעט, אמר לו ימעט. אמר להם (לא) אם כן לא יבעלו נשותיהם כשהן גרות, ויכחשו. אמר לו יכחיש. אמר [לן] מי יילך ויבטל את הגזירה, [נ"א: ואחור מן] ילך ר' שמעון בן יוחי שהוא מלומד בבסיס, וילך עמו ר' אלעזר בר' יוסי וכו', על לבי גזא, אשכחתי לההוא אגרות שקלחה וקצעה. והיינו דאמר ר' אלעזר ב"ר יוסי אני ראיתי ברומי והיו עמיה כה טיפ' דמיס. ובתוספתא מקואות [פס' ד] אמר ר' אלעזר בר' יוסי הלכה זו כו'.

סג:

ואי"לו **אצטרה** **טמאה** היא. פ"ה דכמיז צמעשה מדין אצטרה וצמיד וגו' וכמיז תחטטאו אתם ושציכס" וכל נהירא^ב דע"כ תחטטאו לא אכל השבי קאי^ג דהא בצמהות^ד גמי הוו בשבי ולאן בני צבולי טומאה יניהו לכן נ"ל^ה משום^ו דכמיז אצטרה וצמיד וכמיז צתריה ויקח ס' (מהס)

במה אשה פרק ששי שבת

מרעהו. מונע חסד. ואע"ג דלא כתיב מונע ממילא משמע שכל תציבה שראשה מ"ס משמשת נטיילה היא כמו ויקח מידם (שמות נז) אצדו גויס מארצו (מלכים י') **למיפא**. לאפוט עיסה שהשאל צעה"צ תנורו: **שקילי ניציה**. נטולות ד' שיניו שהוא נושך צהן. אותן שיניים קרי ניצין כדאמרינן באלו טרפפות (חולין דף נט.) גמל ניצי אית ליה: **שקילי טופריה**. נטולות אפרניו מלסריו: **שקולא טיפוסיד**. טובת הגאח נחמתך כמו מחזיק טוב הגרי"א בלע"ז: **עד כאן**. עד ודע כי על כל אלה וגו': **עד כאן לסורה**. שמח בתלמודך לנוד משמחה ומטוב לצ והלך בדרכי לצך להבין מה צלצך לפי ראות עיניך: **מכאן ואילך למעשים טובים**. ודע כי על כל אלה עד כל מה שלמדת סופך ליתן את הדין אלו את הקיים: **אצטרה**. שגל זרוע: ואינו **אצטרה** **טמאה** היא.

דכמיז צמעשה מדין (צמדנר לא) אצטרה וצמיד וגו' וכמיז תחטטאו אתם ושציכס: **סחס אצטרה**. שצורע עומדת צשוק להחזיק צמי שקוקיה שלא יפלו ויראו שקוקיה הלנך טהורה דלאא לגוי היא וכלי תשמיש גמי לא היא אלא כלי המשמש כלי דומיא דטצעות הכלים דאמרינן צפרקין דלעילא^ו דטהורין ויוצאין צהס דלוצוך לציסה היא ומישלף ואחוי גמי ליכא למישל דלא מיגליא לשוקה: **ציריס צאחס**. משוקיה: ושגלסג משוי להו **מנא**. צתמיה דקמני ככלים טמאים: **וי סימא כדר' שמואל נו' משמעי קול צגלי מחמות**. צירש צפרקין: **ועשו להן שגלסג נו'**. הלנך שגלסת תשמיש אדם הוא ולאן תשמיש כלי דלא תקבל טומאה ואין יוצאין צהן דילמא שלפא לשגלסת שהיא של והצ ומחויא דכי שקלה לשגלסת לא מיגליא שוקה שהי צירית צמקומה עומדת: **ישר וכן אמר ר' יוחנן**. יפה אמרת וכן שמעתי מר' יוחנן: **מליץ**. שהוא דצר מועט ומנא עס תכשיטי כהן: **יו"ד ה"א מלמעלה קדש למ"ד מלמעטה**. כלומר השס שלס צשיטה עליונה וקדש למ"ד צשיטה תחתונה שלא להקדים שאר אותיות למעלה מן השס מאחר ששני שיטיין היו. ורצינו הלוי שונה ה' קודש לה' מלמעטה והיא היא: **אני ראשינו צרומו**. שנכנס לאזנר המלך ליטול מה שיצאה צמס' מעילה (דף פ' ז): צמעשה צן תלמיין: **כי סליק רצ דימי לנשרדעא**. חזר צו ממה שאמר צין אריג הוא: **מאו צגה**. דכמיז צגי שרזיס או צגד או עור או ריציז הוא: **אריג ופכשעי כל שהוא**.

חציז אריג וחציז תכשעי שאניז אריג וכולו היו כל שהוא כלומר דצר קטן: **מוסיף שק על הצגד**. צצברז זה שהשק טמא משום אריג ולקמיה מפרש ליה: **הסוא צמידן כסיב**. גצי טומאת מת ושרץ ממת לא יליף להחמיר דמה צלמין: **צמעשה צן תלמיין**: **כי סליק רצ דימי לנשרדעא**. חזר צו ממה שאמר צין אריג הוא: **מאו צגה**. דכמיז גצי שרזיס או צגד או עור או ריציז הוא: **אריג ופכשעי כל שהוא**. חציז אריג וחציז תכשעי שאניז אריג וכולו היו כל שהוא כלומר דצר קטן: **מוסיף שק על הצגד**. צצברז זה שהשק טמא משום אריג ולקמיה מפרש ליה: **הסוא צמידן כסיב**. גצי טומאת מת ושרץ ממת לא יליף להחמיר דמה צלמ שכן טומאתו חמורה: **כלי**

רבי נסים גאון
אמר ר' אלעזר בר' יוסי אני ראיתי ברומי וכתוב עליו קודש לה' כשיטה אחת. ותניא כותיה כמס' יומא בפ' הרציאז לו את הכף [דף נז] אמר ר' אלעזר בר' יוסי אני ראיתיה ברומי

והיו עליה כמה טיפי דמים. והדבר שגרם לו לצאת לרומי מפורש במסכת מעילה בפ' קדשי מוצב [דף יז] שא"ל ר' חושב את ר' שמעון בן יוחי ברומי מניין לדם שרצים שהוא טמא. אמר ליה דאמר קרא וזה לכם הטמא. אמרו לו תלמידיו גזר עליו רשב"י. אמר להם תלמודו ערוך הוא מפיו של ר' אלעזר בר' יוסי, פסם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל שלא ישמרו

אמר להם מי שיש לו ארוב רוצה שיעשיר או שיעני, אמר לו יעני. אמר להן אם כן לא יעשו מלאכה בשבת כדי שיעני, אמרו לו נשותיהם כשהן גרות, ויכחשו. אמר לו יכחיש. אמר אם כן ימלו בניהם לח' ימים כדי שיכחישו, אמרו טבות אמר ובטלות. חזר ואמר מי שיש לו ארוב ירבה או ימעט, אמר לו ימעט. אמר להם (לא) אם כן לא יבעלו נשותיהם כשהן גרות, ויכחשו. אמר [לן] מי יילך ויבטל את הגזירה, [נ"א: ואחור מן] ילך ר' שמעון בן יוחי שהוא מלומד בבסיס, וילך עמו ר' אלעזר בר' יוסי וכו', על לבי גזא, אשכחתי לההוא אגרות שקלחה וקצעה. והיינו דאמר ר' אלעזר ב"ר יוסי אני ראיתי ברומי והיו עמיה כה טיפ' דמיס. ובתוספתא מקואות [פס' ד] אמר ר' אלעזר בר' יוסי הלכה זו כו'.

מסורת הש"ס

(א) צ"כ פג, (ב) וצינא כט:
מכות נג: צנא קמא פג, צ"כ סג, (ג) נשי נח:
(ד) נש א' יונא, (ה) ולעיל נג, צרכות מנ: עיזוינ לצ:
ספחים נג: צ"כ נא. מנהדרין ק. צשעות מ: מה: חולין ז:
עז: ע"ן, (ו) סוכה ה', (ז) צ"ל אמר ר' אליעזר, מלור דבש, (ח) וצרכות ל: עיזוינ טז: קד. יצמות כ: עז. צ"צ קח. קלח. סנהדרין סא. מסכת ח: וצחסי דל. מנחות יז: לו. (י) קודש מלמטה לה' מלמעלה כלי"כ וי"כ הרמזים צפ"ט מהל' כה"מ וגם גי' היסטורלי פ' טרף בקמפי טוטה קח, (כ) צ"ל מלמטה, (ל) גי' (מוס' לעיל ט, ד"ה אין ט וכו'),

תורה אור השלם

1 לקס מרעהו וצסד ויראת שדי יעקוב:
איוב ו די שמוח צחור בילדותיהו וישיבך בקרץ בקרץ בחורותך והלך בדרכי לבך ובמראי עיניך ודע כי על כל אלה יבאך ואצלהים מנשפוט:
קהלת יא ט 3 כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטור אף במי גדה ויתחאז וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים:
במדבר לא כג 4 וצשית ציצן וקב טחור ופתחת עליו פתחי וחסם קדש לך:
שמות כח לו 5 וכל אשר ישל עליו מהם במותם שיקא מכל בלי עץ או כגד או עור או שק של כלי אשר יעשה מלאכה בהם במים יובא ויקא עד הערב ויחזר:
ויקרא יא יב 6 ויקח משה ואלקינר ויבחנו את תוקהב מאתם כל כלי משה:
במדבר נא לא

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה צירית וכו' פ' צקוני' עומדת צשוק:

גליון הש"ס

גמ' שכן בל' יזינת. וכן סוכה לו פ"א וסנהדרין ד ע"צ ע"ז כתפני שמים וכו':
שם ע"ב דבריו תורה. ע"י ערכין יא ע"א מוס' ד"ה משמות:
שם קביה דר' רביה וירבה ר"י וקא מנכנס. נעתינ אל ע"צ ומרים טט ע"צ:
תוס' ד"ה מנין לאריג. דראוי הוא לבוה. ק"ל מממתי פ' כ"ז מ"צ דלעיל גזרר המנגלות וע"י צרמזים ורש"ש שם ופי' מ"מ הוא צבלא אפטר לקפל להניח צו מעות כמקדס. ולע"ז:

מוסף רש"י

דשקילי ניציה. יתייבש, ליא ארבע שיני הכלל האלוקות שכן טען [ב"ב ג].
שקילי טיבוחת. מה שאתה מממני הכל (שם) נטולה היא ממך ומוטלת על החוליס (בבבבות ג).
כבר נד. ולד. ונעקף מתקומו [ב"ב שם], יישר.
ספיר אקלרת (פסחים ג) [חולין טה].

רב נסים גאון

אמר ר' אלעזר בר' יוסי אני ראיתי ברומי וכתוב עליו קודש לה' כשיטה אחת. ותניא כותיה כמס' יומא בפ' הרציאז לו את הכף [דף נז] אמר ר' אלעזר בר' יוסי אני ראיתיה ברומי וכתוב עליו קודש לה' כשיטה אחת. ותניא כותיה כמס' יומא בפ' הרציאז לו את הכף [דף נז] אמר ר' אלעזר בר' יוסי אני ראיתיה ברומי